

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Edukace ve zdravotnictví – Edukační jednotka a její příprava

Průvodní list studijního materiálu

Yveta Vrublová

Opava 2021

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ**

Obsah

1	EDUKAČNÍ JEDNOTKA A JEJÍ PŘÍPRAVA	3
1.1	Příprava edukační jednotky	4
2	PEDAGOGICKO DIDAKTICKÉ POZNÁMKY	7
	POUŽITÁ LITERATURA	8
	PŘEHLED DOSTUPNÝCH IKON.....	9

1 EDUKAČNÍ JEDNOTKA A JEJÍ PŘÍPRAVA

PRŮVODCE STUDIEM – STUDIJNÍ PŘEDPOKLADY

V této kapitole budete seznámeni s edukační jednotkou, naučíte se vytvořit edukační lekci včetně cíle a plánu realizace.

RYCHLÝ NÁHLED STUDIJNÍHO MATERIÁLU

Pro přípravu profesionální edukační lekce jsou nutné znalosti, které naučí přípravu edukační jednotky, včetně cíle, jejího naplánování, realizace a následného zhodnocení. Velmi důležitá je znalost metodického postupu při tvorbě edukační jednotky.

CÍLE STUDIJNÍHO MATERIÁLU

- Seznámit se s přípravou edukační lekce a umět edukace rozdělit podle primární, sekundární a terciální
 - Umět vytvořit cíl a plán edukační lekce
 - Umět charakterizovat pojem a cíl primární edukace
 - Umět charakterizovat pojem a cíl sekundární edukace
 - Umět charakterizovat pojem a cíl terciální edukace
 - Umět sestavit edukační jednotku
 - Umět charakterizovat jednotlivé části realizace
-

KLÍČOVÁ STUDIJNÍHO MATERIÁLU

Edukační lekce, cíl edukace, primární edukace, sekundární edukace, terciální edukace,

ČAS POTŘEBNÝ KE STUDIU

Stopáž studijního materiálu: 00:21:54

Doporučený čas ke studiu: 45 minut

DALŠÍ ZDROJE – DOPORUČENÁ LITERATURA

MANDYSOVÁ, P. Příprava na edukaci v ošetrovatelství. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2016. ISBN 978-80-7395-971-5.

1.1 Příprava edukační jednotky

K přípravě edukační jednotky je nutné si připravit:

- *informace* o zdravotním stavu
- *poučení* o rizikových faktorech, správné životosprávě
- *zkušenosti* od jiných klientů/pacientů jak onemocnění zvládaly a své vlastní zkušenosti
- *naučné materiály, texty* - brožurky, letáky
- *získání zručnosti* naučením se správné techniky
- *radý, návody*

Příprava na edukaci

- věk a pohlaví, vzdělání a zaměstnání
- kulturu a sociální zázemí
- motivaci a koncepci sebedůvěry, hodnotový systém jedince
- schopnost učit se, číst, slyšet (pozor na smyslová postižení)
- stanoví metody výuky, připraví pomůcky
- připraví na výuku klienta/y – dohodne si s ním dobu, je vhodné i předat před edukací písemný materiál, někdy je vhodné přizvat na výuku i příbuzné, přátelé

1. Stanovení cíle edukace

Cíl (očekávaný výsledek) - znamená představu toho, čeho má být v činnosti dosaženo. Cíle vyučovacího procesu určují výběr obsahu učiva, výběr optimálních metod, organizačních forem a materiálního zabezpečení vyučovacího procesu.

Cíle mohou být stanoveny nejen na začátku vyučovacího procesu, ale i v jeho průběhu.

Specifické cíle:

- kognitivní (poznávací - vzdělávací) – oblast vědomostí, intelektových schopností, poznávacích schopností, např. vnímání, paměť, myšlení, tvořivost.
- psychomotorické (zručnostní, návykové – dovednostní) oblast motorických dovedností, používání pomůcek a zařízení, obsluhu přístrojů. Tvoří hlavně náplň praktických cvičení.
- afektivní (postojové – výchovné) – oblast citovou, oblast postojů, hodnotových orientací a sociálně-komunikačních dovedností.

2. Obsah edukace

Formální (informační) učivo - fakta, pojmy, soubory

Realizované učivo - je to, co skutečně bylo účastníky edukace provedeno Realizace je závislá na schopnosti postihnout všechny složky edukace:

kognitivní, afektivní i motorickou a také využít adekvátní metody k učení.

Osvojené učivo - je ta podoba, kterou klient užije v životní situaci

Metody edukace:

Metoda poslouchání a interpretace – při které pacient poslouchá příběh jiného pacienta se stejnou diagnózou a stejným operačním postupem.

Pravda nebo klamání – výroky související s tématem edukace, ale jen polovina z nich je správná a pacient musí oddělit nesprávné výroky

Karta očekávání – pacient si samostatně a nebo se sestrou navrhne vlastní soubor očekávání

Primární edukace

Je zaměřena na zdravé jedince. Jejím cílem je předcházet zdravotním problémům (osobní hygiena, antikoncepce, výživa...). Nezabývá se pouze prevencí vzniku nemocí, ale také pozitivním zlepšením zdravotního stavu.

Sekundární edukace

Hraje důležitou roli v případě nemoci. Může zabránit přechodu nemoci do chronického nebo ireverzibilního stadia a obnovit zdraví. Je založena na poučení (edukaci) klienta o jeho stavu a způsobu, jak nemoci čelit.

Terciální edukace

Zpravidla se týká lidí dlouhodobě invalidních a těch, kteří nemohu být zcela vyléčeni. Terciální edukace učí takto postižené klienty a jejich příbuzné, jak využívat co nejvíce stávajících možností zdravého žití a jak se vyhnout problémům a komplikacím.

Metodický postup při přípravě edukační lekce

- fáze posouzení
- fáze diagnostická
- fáze plánování - počet potřebných edukačních jednotek
- fáze realizace
 - fáze motivační
 - fáze expoziční
 - fáze fixační
- fáze vyhodnocení – zpětná vazba vzhledem ke stanoveným cílům

2 PEDAGOGICKO DIDAKTICKÉ POZNÁMKY

PRŮVODCE STUDIEM

Obor: Studijní text spadá tematicky pro studijní programy, které jsou akreditovány v rámci klasifikace oborů vzdělání CZ-ISCED-F 2013: 0913 Ošetrovatelství a porodní asistentství.

Cílem je získat znalosti o tvorbě edukační lekce včetně fází realizace a působení na jednotlivé složky osobnosti. Jako metoda je využita přednáška, praktická ukázka a následná diskuse.

ÚKOL K ZAMYŠLENÍ

Jak nejlépe působit na kognitivní složku osobnosti při edukaci?

KONTROLNÍ OTÁZKA

Jaké znáte typy edukačních lekcí?

SAMOSTATNÝ ÚKOL

Zpracujte návrh sekundární edukace s vámi vybranou edukační diagnózou a modelovou situací.

POUŽITÁ LITERATURA

JUŘENÍKOVÁ, P. *Zásady edukace v ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2171-2.

MANDYSOVÁ, P. *Příprava na edukaci v ošetrovatelství*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2016. ISBN 978-80-7395-971-5.

SVĚRÁKOVÁ, M. *Edukační činnost sestry: Úvod do problematiky*. Praha: Galén, 2012. ISBN: 978-80-7262-845-2.

PŘEHLED DOSTUPNÝCH IKON

	Čas potřebný ke studiu		Cíle kapitoly
	Klíčová slova		Nezapomeňte na odpočinek
	Průvodce studiem		Průvodce textem
	Rychlý náhled		Shrnutí
	Tutoriály		Definice
	K zapamatování		Případová studie
	Řešená úloha		Věta
	Kontrolní otázka		Korespondenční úkol
	Odpovědi		Otázky
	Samostatný úkol		Další zdroje
	Pro zájemce		Úkol k zamyšlení

Pozn. Tuto část dokumentu nedoporučujeme upravovat, aby byla zachována správná funkčnost vložených maker. Tento poslední oddíl může být zamknut v MS Word 2010 prostřednictvím menu Revize/Omezit úpravy.

Takto je rovněž omezena možnost měnit například styly v dokumentu. Pro jejich úpravu nebo přidávání či odebrání je opět nutné omezení úprav zrušit. Zámek není chráněn heslem.

Název: **Edukační jednotka a její příprava**

Autor: **doc. PhDr. Yveta Vrublová, Ph.D.**

Vydavatel: Slezská univerzita v Opavě
Fakulta veřejných politik v Opavě

Určeno: pedagogickým zaměstnancům SU

Počet stran: 10

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.